

Bach en Hoogdagen

Koor en Orkest Collegium Vocale Gent

Philippe Herreweghe

Bach

donderdag 12 december 2002

Bach en Hoogdagen . Seizoen 2002-2003

Ensemble Explorations

Bach

dinsdag 26 november 2002

Koor en Orkest Collegium Vocale Gent . Philippe Herreweghe

Bach

donderdag 12 december 2002

Koor Collegium Vocale Gent . Prometheus Ensemble

Etienne Siebens

Bach, Kurtág

donderdag 6 maart 2003

La Petite Bande . Ex Tempore . Sigiswald Kuijken

Graun

donderdag 27 maart 2003

Koor en Orkest Collegium Vocale Gent . Philippe Herreweghe

Bach

donderdag 17 april 2003

Koor en Orkest Collegium Vocale Gent . Philippe Herreweghe
Carolyn Sampson sopraan . **Ingeborg Danz** alt
Christoph Prégardien tenor . **Sebastian Noack** bas

Johann Sebastian Bach

Darzu ist erschienen der Sohn Gottes, BWV 40 15'

Christen, ätzet diesen Tag, BWV 63 25'

pauze

Magnificat in Es, BWV 243a 35'

ism. **Concertvereniging Conservatorium Antwerpen**

begin concert **20.00 uur**
pauze **omstreeks 20.45 uur**
einde **omstreeks 21.45 uur**

inleiding door **Dirk Moelants** . **19.15 uur** . **Foyer**
teksten programmaboekje **Dirk Moelants**
coördinatie programmaboekje **deSingel**
druk programmaboekje **Tegendruk**

gelieve uw GSM uit te schakelen!

Johann Sebastian Bach

Kerstmis in Leipzig 1723

Alle drie de werken die vanavond op het programma staan werden uitgevoerd in de kerstperiode van 1723, het eerste jaar van Bachs cantorschap aan de Thomasschule in Leipzig; een jaar ook dat gekenmerkt wordt door een erg grote productie van religieuze werken, in de eerste plaats cantates. Deze religieuze activiteit staat in schril contrast met de jaren ervoor. Bach was toen werkzaam als hofkapelmeester in het calvinistische prinsdom Köthen (1717-1723) en binnen het calvinisme was er geen plaats voor feestelijke kerkmuziek. Bach concentreerde zich dan ook op wereldlijke muziek. Meisterwerken als de Brandenburgse concerto's, orkestsuites, sonates en partita's voor viool, vioolconcerto's en cellosuites dateren alle uit deze periode in Köthen. Maar wat bracht Bach eigenlijk naar Leipzig? Hij was in Köthen immers een hoogaangeschreven hofcomponist. Toen de prins echter (her)trouwde met een vrouw die meer van wapens dan van muziek hield, werd de hofkapel op non-actief gezet. Bach behield zijn (overigens riant betaalde) positie maar was niet meer in staat zijn muziek te laten uitvoeren. Net in die periode stierf in Leipzig Thomascantor Johann Kuhnau en werd een vacature uitgeschreven. Leipzig was in die periode een bloeiende universiteits- en handelsstad en de rijke burgers wilden een componist met aanzien aantrekken. De positie van cantor was echter sterk gericht op lesgeven en dus voor een componist in principe minder interessant dan die van hofkapelmeester. Eerste keuze Telemann bleek dan ook niet bereid zijn post in Hamburg op te geven en in de zoektocht naar geschikte kandidaten werd ook Bach aangezocht om te solliciteren. In eerste instantie ging de voorkeur nog uit naar

Christoph Graupner, maar ook die verkoos zijn positie als kapelmeester in Darmstadt te behouden. Na het afleggen van de nodige muzikale en religieuze examens werd dan uiteindelijk Bach aangesteld. Hij was als cantor verantwoordelijk voor het verzorgen van de muzikale en een deel van de algemene opleiding van de studenten, maar ook voor het opluisteren van de erediensten in de vier hoofdkerken van Leipzig. Dit laatste bracht Bach ertoe een plan uit zijn periode als organist in Weimar (1708-1717) uit te voeren, namelijk om voor elke zon- en feestdag van het jaar een cantate te componeren.

De werken die vanavond uitgevoerd worden, passen in dit schema: de cantate Christen, aetzet diesen Tag (BWV 63) dateert waarschijnlijk uit zijn tijd in Weimar, maar werd zeker ook op kerstdag 1723 uitgevoerd in Leipzig, net als het Magnificat in Es (BWV 243a), terwijl de cantate Darzu ist Erschienen der Sohn Gottes (BWV 40) thuishoorde op twee-de kerstdag. Alle drie de werken hebben een feestelijk karakter dat de vreugde van Kerstmis moet beklemtonen. Dit vinden we terug in de instrumentatie: de basisbezetting van strijkers (eerste viool, tweede viool, altviool) en continuo wordt aangevuld met blazers: twee hoorns en twee hobo's in de cantate BWV 40, vier trompetten, drie hobo's en fagot in de cantate BWV 63 en drie trompetten, twee hobo's en twee blokfluiten in het Magnificat, daar worden in de laatste twee werken ook pauken aan toegevoegd. Structureel en inhoudelijk zijn de drie werken echter erg verschillend.

De cantate Darzu ist Erschienen der Sohn Gottes (BWV 40) heeft als thema "Jezus als verdelger van de erfzonde". De strijd tegen en de uiteindelijke overwinning op het kwade bepalen dan ook de expressie van het werk. De tekst staat los van de lezing, bevat talrijke bijbelcitaten en het geheel bevat drie koralen, wat uitzonderlijk veel is. Deze kenmerken komen terug in een aantal andere werken uit deze periode

en hoewel de dichter anoniem is, wordt geopperd dat Bach zelf de tekst schreef en deze cantates dus als een geheel van tekst en muziek concipieerde. Dit werk biedt dan ook niet alleen een prachtige illustratie van de muzikale inventiviteit van Bach, maar ook van zijn religieuze inspiratie en zin voor symboliek. De cantate opent met een feestelijk koor dat beschouwd wordt als één van de hoogtepunten uit Bachs cantatenwerk. De koorpartij evolueert in verschillende secties naar een steeds complexere polyfonie om uiteindelijk terug te keren naar het begin. Het thema van de strijd is hier al ten volle aanwezig, onder meer gesymboliseerd door de signalen uit de hoornpartij. Centraal in deze cantate staan de twee aria's. In de eerste bezingt de bas de strijd tegen het kwade in een declamatorische zangpartij met veel grote intervallen en een ritmiek die soms nauw aansluit bij de dans. De doorlopende beweging van de strijkers kronkelt er als een (duivelse) slang doorheen. In het erop volgende accompagnato-recitatief loopt de beweging van de strijkers door, maar wordt ze gestabiliseerd: het serpent is door de komst van de Messias bedwongen. In de tweede aria bezingt de tenor op feestelijke wijze de overwinning op het kwade. De vreugde van de christenen door de komst van de verlosser Jezus wordt ondersteund door de instrumentatie met feestelijk hobo's en hoorns (een verwijzing naar de militaire muziek van die periode). Het geheel wordt afgerond met een slotkoraal dat zeker ook niet toevallig gekozen werd, de hymne die aan de basis ligt werd immers uitgevoerd bij de opening van de vredesgesprekken van Münster die het einde van de (voor Duitsland verwoestende) dertigjarige oorlog inluiden.

De cantate Christen, aetzet diesen Tag (BWV 63) is wat moeilijk te dateren, al wijzen stylistische kenmerken naar de jaren 1710, Bachs periode in Weimar. De tekstdichter is waarschijnlijk Johann Michael Heineccius, een theoloog uit Halle. Dit brengt ons tot een mogelijke ontstaansdatum:

1713, het jaar waarin Bach solliciteerde voor een job als organist in Halle, die job ook aangeboden kreeg, maar (mits een fikse loonsverhoging) verkoos in Weimar te blijven. Het staat wel vast dat Bach dit werk nog verschillende keren liet uitvoeren, onder meer dus op Kerstmis 1723 als een soort van Duitstalige tegenhanger voor het Latijnse Magnificat. Qua tekst en structuur staat dit werk erg ver van het vorige: niet één koraal, geen enkel bijbelcitaat en twee duetten in plaats van aria's. Opvallend is de erg evenwichtige opbouw met een consequent doorgedreven symmetrie. Omheen het centrale secco-recitatief worden twee duetten geplaatst, daarrond twee begeleide recitatieven en de begin- en slotbewegingen zijn tutti-koren. Naast die symmetrie op macrovlak hebben (naast de recitatieven) alle bewegingen ook een symmetrische ABA-vorm. Daarnaast komt het evenwicht ook naar voor in de overvloed aan canons doorheen heel de cantate, zowel in de vocale als in de instrumentale partijen. De tekstuele en muzikale inhoud zijn opnieuw erg feestelijk: in de afwisselende en rijk gekleurde recitatieven wordt verteld hoe de komst van de Messias de wereld heeft veranderd tot grote vreugde van de gelovigen. De andere bewegingen bieden hierbij commentaar, enerzijds door het uitroepen van de vreugde, anderzijds door het oproepen tot gebed. De duetten worden netjes verdeeld tussen de solisten: een eerste voor sopraan en bas met een sterk versierde hobobegeleiding (die Bach in een latere versie herschreef tot een orgelpartij) en een tweede voor de alt en de tenor met vreugdevolle begeleiding van de strijkers. De vreugde wordt echter vooral beklemtoond in de begin- en slotbewegingen, met de volle inzet van het koor, trompetten, hobo's en pauken. Ongebruikelijk is de relatief beperkte rol voor het koor dat als het ware moet wijken voor het instrumentale geweld.

Het Magnificat is uitzonderlijk binnen het oeuvre van Bach, naast zijn miszettingen is het immers het enige werk dat

gebruik maakt van een Latijnse tekst. Dit is opvallend omdat Bach een overtuigd Lutheraan was en ook werkte in een strikt Lutheraanse omgeving waarin het belang van de volkstaal in de liturgie onderstreept werd. De tekst van het Magnificat was echter al een 'klassieker' binnen de religieuze muziek, die reeds getoonzet wordt vanaf de vijftiende eeuw, en die we onder meer ook terugvinden bij een aantal grote voorgangers uit de barok als Monteverdi en Schütz. De tekst is afkomstig uit het evangelie van Lucas en komt uit de mond van Maria wanneer die aankondigt dat ze in blijde verwachting is van een kind, verwekt door de Heilige Geest. Ze benadrukt Gods liefde voor de nederige mens en zijn grote daden die ons geloof moeten versterken. Deze thematiek sprak ook Luther aan, zodat het Magnificat binnen de Lutherse liturgie een belangrijke plaats kreeg. Zo werd in de Thomas-kerk de Duitse vertaling van het Magnificat twee maal per week uitgevoerd, terwijl de Latijnse versie voorbehouden was voor de drie belangrijkste feesten uit het kerkelijke jaar: Pasen, Pinksteren en natuurlijk Kerstmis. De uitvoering van het Magnificat was dus een traditie in Leipzig. Bach zet ook op ander vlakken de traditie verder. Zo werden naast de basistekst vier tekstfragmenten tussen-gevoegd die de band met Kerstmis moesten versterken, een principe dat paste binnen specifieke liturgische gebruiken in Leipzig en dat overgenomen werd uit een kerstcantate van zijn voorganger Kuhnau. Van dit Magnificat maakte Bach twee versies: de versie die vanavond wordt uitgevoerd is de oudste, maar ze wordt veel minder ten gehore gebracht dan de versie in Re-groot die omstreeks 1730 werd gerealiseerd. Naast de toonaardwissel is de opvallendste verandering het schrappen van de vier tussengevoegde tekstfragmenten. Daarnaast werd de muziek op enkele punten aangepast en werd aan de orkestratie gesleuteld, onder meer door het vervangen van de blokfluiten door traverso's. Muzikaal wordt dit werk aanzien als één van de hoogtepunten, zowel

Darzu ist erschienen der Sohn Gottes (BWV 40)

uit Bachs oeuvre, als uit de barokke Magnificat-litteratuur. Bach sluit hier aan bij de traditie en gebruikt alle ingrediënten van het Magnificat zoals dat zich als genre gevestigd had. Het meest opvallend is de overvloedige tekstuitbeelding: een dalende melodie op 'deposuit' en een stijgende lijn op 'exultavit', het fragmenteren van de stemmen op 'dispersit', een plotse koorinzet op 'omnes generationes', ... Dit alles is echter perfect geïntegreerd in een krachtig meesterwerk waarin elk van de individuele delen een gebalde uitdrukking biedt van geloof en vreugde. Dit in een afwisseling van koren en aria's, met een grote variatie in de instrumentatie, gaande van enkel een continuobegeleiding tot het opentrekken van alle orkestregisters in de begin- en slotkoren, met daartussen zorgvuldig gekozen individuele instrumentale kleuren bij de begeleiding van de aria's.

1. Koor

Darzu ist erschienen der Sohn Gottes,
Daß er die Werke des Teufels zerstöre.

2. Recitatief

Das Wort ward Fleisch und wohnet in der Welt,
Das Licht der Welt bestrahlt den Kreis der Erden,
Der große Gottessohn
Verläßt des Himmels Thron,
Und seiner Majestät gefällt,
Ein kleines Menschenkind zu werden.
Bedenkt doch diesen Tausch, wer nur gedenken kann;
Der König wird ein Untertan,
Der Herr erscheint als ein Knecht
Und wird dem menschlichen Geschlecht
-O süßes Wort in aller Ohren!-
Zu Trost und Heil geboren.

3. Koraal

Die Sünd macht Leid;
Christus bringt Freud,
Weil er zu Trost in diese Welt ist kommen.
Mit uns ist Gott
Nun in der Not:
Wer ist, der uns als Christen kann verdammen?

4. Aria

Höllische Schlange,
Wird dir nicht bange?
Der dir den Kopf als ein Sieger zerknickt,
Ist nun geboren,
Und die verloren,
Werden mit ewigem Frieden beglückt.

5. Recitativ

Die Schlange, so im Paradies
Auf alle Adamskinder
Das Gift der Seelen fallen ließ,
Bringt uns nicht mehr Gefahr;
Des Weibes Samen stellt sich dar,
Der Heiland ist ins Fleisch gekommen
Und hat ihr allen Gift benommen.
Drum sei getrost! betrübter Sünder.

6. Koraal

Schüttle deinen Kopf und sprich:
Fleuch, du alte Schlange!
Was erneurst du deinen Stich,
Machst mir angst und bange?
Ist dir doch der Kopf zerknickt,
Und ich bin durchs Leiden
Meines Heilands dir entrückt
In den Saal der Freuden.

7. Aria

Christenkinder, freuet euch!
Wütet schon das Höllenreich,
Will euch Satans Grimm erschrecken:
Jesus, der erretten kann,
Nimmt sich seiner Küchlein an
Und will sie mit Flügeln decken.

8. Koraal

Jesu, nimm dich deiner Glieder
Ferner in Genaden an;
Schenke, was man bitten kann,
Zu erquickten deine Brüder:
Gib der ganzen Christenschar
Frieden und ein selges Jahr!
Freude, Freude, über Freude!
Christus wehret allem Leide.
Wonne, Wonne über Wonne!
Er ist die Gnadensonne.

Christen, ätzt diesen Tag (BWV 63)

1. Koor

Christen, ätzt diesen Tag
In Metall und Marmorsteine!
Kommt und eilt mit mir zur Krippen
Und erweist mit frohen Lippen
Euren Dank und eure Pflicht;
Denn der Strahl, so da einbricht,
Zeigt sich euch zum Gnadenscheine.

2. Recitativ

O selger Tag! o ungemeines Heute,
An dem das Heil der Welt,
Der Schilo, den Gott schon im Paradies
Dem menschlichen Geschlecht verhieß,
Nunmehr so vollkommen dargestellt
Und suchet Israel von der Gefangenschaft und Sklavenketten
Des Satans zu erretten.
Du liebster Gott, was sind wir arme doch?
Ein abgefallnes Volk, so dich verlassen;
Und dennoch willst du uns nicht hassen;
Denn eh wir sollen noch nach dem Verdienst zu Boden liegen,
Eh muß die Gottheit sich bequemen,
Die menschliche Natur an sich zu nehmen
Und auf der Erden
Im Hirtenstall zu einem Kinde werden.
O unbegreifliches, doch seliges Verfügen!

3. Aria

Gott, du hast es wohl gefügt,
Was uns itzo widerfährt.
Drum laßt uns auf ihn stets trauen
Und auf seine Gnade bauen,
Denn er hat uns dies beschert,
Was uns ewig nun vergnügt.

4. Recitativ

So kehret sich nun heut
Das bange Leid,
Mit welchem Israel geängstet und beladen,
In lauter Heil und Gnaden.
Der Löw' aus Davids Stamme ist erschienen,
Sein Bogen ist gespannt, das Schwert ist schon gewetzt,
Womit er uns in vor'ge Freiheit setzt.

5. Aria

Ruft und fleht den Himmel an,
Kommt, ihr Christen, kommt zum Reichen,
Ihr sollt euch ob dem erfreuen,
Was Gott hat anheut getan!
Da uns seine Huld verpfleget
Und mit so viel Heil beleget,
Daß man nicht g'nug danken kann.

Magnificat in Es (BWV 243a)

6. Recitativ

Verdoppelt euch demnach, ihr heißen Andachtsflammen,
Und schlagt in Demut brünstiglich zusammen!
Steigt fröhlich himmeln
Und danket Gott vor dies, was er getan!

7. Koor

Höchster, schau in Gnaden an
Diese Glut gebückter Seelen!
Laß den Dank, den wir dir bringen,
Angenehme vor dir klingen,
Laß uns stets in Segen gehn,
Aber niemals nicht geschehn,
Daß uns Satan möge quälen!

1. Koor

Magnificat anima mea Dominum.

2. Aria

Et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.

2a. Koor

Vom Himmel hoch, da komm ich her,
Ich bring euch gute neue Mär;
Der guten Mär bring ich so viel,
Davon ich singn und sagen will.

3. Aria

Quia repexit humilitatem ancillae suae; ecce enim ex hoc
beatam me dicent.

4. Koor

Omnes generationes.

5. Aria

Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen
eius.

5. Koor

Freut euch und jubiliert;
Zu Bethlehem gefunden wird
Das herzeliebe Jesulein,
Das soll euer Freud und Wonne sein.

6. Aria

Et misericordia a progenie in progenies timentibus eum.

7. Koor

Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui.

7.a Koor

Gloria in excelsis Deo! Et in terra pax hominibus, bona voluntas!

8. Aria

Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles.

9. Aria

Esurientes implevit bonis et divities dimisit inanes.

9a. Aria

Virga Jesse fioruit,
Emmanuel noster apparuit;
Induit carnem hominis,
Fit puer delectabilis;
Alleluja.

10. Aria

Suscepit Israel puerum suum recordatus misericordiae suae.

11. Koor

Sicut locutus est ad Patres nostros, Abraham et semini eius in saecula ...

12. Koor

Gloria Patri, gloria Filio, gloria et Spiritui Sancto! Sicut erat in principio et nunc et semper et in saeculat saeculorum.
Amen.

Collegium Vocale Gent

In de wereld van de vocale klassieke muziek heeft Collegium Vocale Gent zich in de loop van meer dan dertig jaar zonder twijfel een echte wereldfaam verworven. Dat dit geen toeval is, maar het resultaat van een jarenlange consequente werkwijze en artistieke visie, hoeft geen betoog. Opgericht in 1970 op initiatief van Philippe Herreweghe was deze groep zangers de eerste om in de jaren zeventig de nieuwe stijlprincipes met betrekking tot de interpretatie van barokmuziek toe te passen op de vocale muziek. Instrumentalisten waren toentertijd al enkele jaren begonnen aan hun zoektocht naar een uitvoeringspraktijk die nauwer aansloot bij de historische context. Ze grepen hiervoor terug naar origineel bronnenmateriaal, dat ze aan een grondige studie onderwierpen, en naar een authentiek instrumentarium. Het is dan ook niet verwonderlijk dat musici als Gustav Leonhardt, Ton Koopman en Nikolaus Harnoncourt al zeer snel belangstelling toonden voor de gelijklopende aanpak van dit Vlaams ensemble op het gebied van de vocale muziek. Dit resulteerde in een intensieve samenwerking, zowel op het concertpodium als op plaat. Philippe Herreweghe is zich steeds bewust geweest van de waarde van een dergelijke samenwerking en daarom werkte het ensemble ook later af en toe samen met andere dirigenten (René Jacobs, Paul Van Nevel, Bernard Haitink, Daniel Reuss, ...) en verschillende orkesten zoals het Freiburger Barockorchester, het Concertgebouworkest of de Wiener Philharmoniker. Het repertoire van Collegium Vocale Gent is niet te vangen binnen een welbepaalde stijlperiode. Het ensemble leverde een belangrijke bijdrage tot de herontdekking van heel wat polyfone werken uit de Renaissance. Regelmatig staat het klassieke en romantische repertoire op het programma en ook creaties en uitvoeringen van hedendaagse muziek komen nu en dan aan bod. Het waarmaken van Collegium Vocale Gent is en blijft echter de Duitse barokmuziek en meer specifiek het oeuvre van Johann Sebastian Bach. Voor dit repertoire werd einde van de jaren tachtig het orkest van Collegium Vocale Gent opgericht, dat door zijn hechte band met het koor een onmisbaar instrument is geworden bij de uitvoering van deze muziek. Een doorgedreven bekommernis om de kwaliteit van de uitvoeringen heeft er voor gezorgd dat Collegium Vocale Gent een omvangrijke discografie wist op te bouwen. A capella of samen met het orkest van Collegium Vocale Gent, het Orchestre des Champs Elysées, het koor van La Chapelle Royale uit Parijs en diverse andere instrumentale en vocale ensembles, werden in de loop der jaren meer dan zestig opnames gerealiseerd, onder meer voor de labels Harmonia Mundi France, Virgin Classics, Accent, Ricercar en Telefunken. Daarnaast brengen talrijke concertreizen Collegium Vocale Gent op alle belangrijke podia en muziekfestivals van Europa. Het ensemble was reeds te gast in de Verenigde Staten, Zuid-Amerika, Israël, Hong-Kong, Japan en Australië. In 1993 werd Collegium Vocale Gent door de Vlaamse Gemeenschap benoemd tot Cultureel Ambassadeur van Vlaanderen. Het ensemble geniet tenslotte ook de steun van de Provincie Oost-Vlaanderen en de stad Gent.

Philippe Herreweghe

Philippe Herreweghe werd geboren in Gent en combineerde er zijn universi-

taire studies (geneeskunde en psychiatrie) met een muzikale opleiding aan het conservatorium, waar hij piano volgde bij Marcel Gazelle. In dezelfde periode begon hij ook te dirigeren en in 1971 richtte hij het Collegium Vocale Gent op. Nikolaus Harnoncourt en Gustav Leonhardt merkten al gauw zijn uitzonderlijke benaderingswijze van de muziek op en nodigden Philippe Herreweghe en het Collegium Vocale Gent uit om mee te werken aan hun opnames van de verzamelde Bach-cantates. Langzamerhand werd Herreweghes frisse, authentieke en retorische aanpak van de barokmuziek alom geprezen en in 1977 richtte hij in Parijs het ensemble La Chapelle Royale op, waarmee hij de muziek van de Franse Gouden Eeuw ten uitvoer bracht. Sedertdien creëerde hij nog verschillende andere ensembles, waarmee hij afzonderlijk, of in combinatie met elkaar, een adequate en gedegen lezing wist te brengen van een repertoire lopende van de Renaissance tot de hedendaagse muziek. Zo is er het Ensemble Vocale Européen, gespecialiseerd in Renaissancepolyfonie, en het Orchestre des Champs Elysées, opgericht in 1991 met de bedoeling het romantische en preromantische repertoire opnieuw te laten schitteren op originele instrumenten. Met al deze ensembles bouwde Philippe Herreweghe in de loop der jaren een uitgebreide en enorm gevarieerde discografie op. Hoogtepunten hieruit zijn onder andere de opnamen van Bachs vocale meesterwerken (zoals de Matthäus- en Johannes-Passion, de H-moll Messe en het Weihnachtsoratorium), de grote Franse motetten van Rameau, Lully en Charpentier, de requiemmissen van Mozart, Fauré en Brahms, Mendelssohns oratoria Elias en Paulus, Schönbergs Pierrot Lunaire. Sinds 1982 is Philippe Herreweghe artistiek directeur van het zomerfestival Les Académies Musicales de Saintes. Bovendien is hij een veelvuldig gevraagd gastdirigent van ensembles zoals The Orchestra of the Age of Enlightenment, Concerto Köln, het Ensemble Musique Oblique, het Concertgebouworkest, de Wiener Philharmoniker, en The Orchestra of St. Lukes uit New York. In 1997 startte de samenwerking met het Koninklijk Filharmonisch Orkest van Vlaanderen. Het kan dan ook geen toeval zijn dat Philippe Herreweghe omwille van zijn consequente artistieke visie en volgehouden engagement ten opzichte van de muziek reeds op verschillende plaatsen een meer dan verdiende erkenning kreeg. In 1990 werd hij door de Europese muzikpers uitgeroepen tot Muzikale Persoonlijkheid van het Jaar. In 1993 werd Philippe Herreweghe samen met het Collegium Vocale Gent benoemd tot Cultureel Ambassadeur van Vlaanderen. Een jaar later werd hem de orde van Officier des Arts et Lettres toegekend, en in 1977 werd Philippe Herreweghe benoemd tot Doctor honoris causa aan de Katholieke Universiteit Leuven.

Carolyn Sampson

Carolyn Sampson is afkomstig uit Bedford, Engeland en studeerde muziek aan de University of Birmingham, waar ze de Arnold Goldsbrough Prijs won. Op dit ogenblik studeert ze verder bij Richard Smart. Haar operadebuut maakte ze bij de English National Opera als Amor in L'Incoronazione di Poppea van Monteverdi. Andere rollen zijn ondermeer Salome in Stradella's San Giovanni Battista, Euridice in Glucks Orfeo ed Euridice, Die Königin der

Nacht in Mozarts Zauberflöte of Susanna in Le Nozze di Figaro, eveneens van Mozart. In concert is Carolyn Sampson regelmatig te horen met The King's Consort (Robert King), Ex Cathedra (Jeffrey Skidmore) en The Sixteen (Harry Christophers). Recentelijk trad ze op met The King's Consort tijdens een tournee in de Verenigde Staten, met Collegium Vocale Gent onder leiding van Daniel Reuss in Händels Belshazzar, met The English Concert (Trever Pinnock) in de Londense Wigmore Hall en ook met het Freiburger Barok Orchester en Gustav Leonhardt was ze te horen in Bachs Johannes Passion. Met al deze ensembles realiseerde ze verschillende cd-opnames voor labels als Hyperion en Linn Records. Voor Harmonia Mundi France zal ze samen met Collegium Vocale Gent en Philippe Herreweghe de opname verzorgen van de werken die vanavond op het programma staan

Ingeborg Danz

De Duitse alt Ingeborg Danz studeerde bij Heiner Eckels in Detmold. Als student behaalde ze verschillende prijzen en verwierf ze beurzen van de Deutscher Musikrat en de Richard Wagner-Federatie. Vanaf 1987 was Ingeborg Danz te horen in verschillende operahuizen, onder andere in Detmold en Hamburg. Verder is zij vooral actief in oratoria, concerten en liederavonden. Zo werkt zij zeer nauw samen met Helmut Rilling en de Internationale Bachakademie Stuttgart, het Windsbacher Knabenchor en het Collegium Vocale Gent. Hoogtepunten uit de voorbije jaren zijn onder andere concerten met Philippe Herreweghe en het Concertgebouworkest, de Bamberger Symphoniker onder leiding van Roger Norrington en Händels Jephta op het Salzburg Festival. Andere belangrijke engagements brachten Ingeborg Danz bij de Wiener Philharmoniker, het NHK Symphony Orchestra in Tokio of het San Francisco Philharmonic Orchestra, beide onder leiding van Herbert Blomstedt. Naast de vele optredens is Ingeborg Danz te horen op talrijke cd- en TV-opnamen: zoals Mozart-missen met Nikolaus Harnoncourt (Teldec), verschillende cd's met Philippe Herreweghe en Collegium Vocale Gent (Harmonia Mundi) en Bachs Johannes- en Matthäus-Passion onder leiding van Helmut Rilling (Hänssler). Toekomstige projecten omvatten onder andere concerten met de Beethoven Academie en Collegium Vocale Gent onder leiding van Christopher Hogwood, de Berliner Philharmoniker met Claudio Abbado en het WDR Symphonische Orchester onder leiding van Semyon Bychkov.

Christoph Prégardien

Christoph Prégardien werd geboren in Limburg, Duitsland, waar hij zijn muzikale opvoeding begon als koorknaap. Naderhand ging hij studeren bij Martin Gründler en Karlheinz Jarius in Frankfurt, Carla Castellani in Milan, Alois Trembl in Stuttgart, en volgde ook Hartmut Höll's liedklas aan de Musikhochschule in Frankfurt. Algemeen beschouwd als één van de vooraanstaande lyrische tenoren van vandaag werkt Christoph Prégardien regelmatig samen met dirigenten als Chailly, Gardiner, Harnoncourt, Herreweghe, Jacobs, Koopman, Leonhardt, Marriner en Rilling. Zijn repertoire is enorm ruim en gaat van het barokke, klassieke en romantische oratorium en pas-

sies tot twintigste-eeuwse werken van Britten, Killmayer, Rihm en Stravinsky. Bovendien is Christoph Prégardien een eminent recitalzanger en wordt hij regelmatig uitgenodigd in alle belangrijke Europese muziekcentra, alsook in Japan en de Verenigde Staten. Voor deze optredens werkt hij reeds lang samen met zijn favoriete piano partners Michael Gees en Andreas Staier.

Een belangrijk deel van zijn repertoire werd opgenomen op de grote labels als BMG, EMI, Deutsche Grammophon, Philips, Sony, Erato en Teldec. Zijn discografie omvat meer dan honderd titels met composities van Bach, Mozart, Mendelssohn, Händel, Monteverdi, Haydn, Britten en Schubert.

Sebastian Noack

Sebastian Noack begon zijn vocale studies in 1992 aan de Hochschule der Künste in Berlijn, waar hij les volgde bij Dietmar Hackel en Ingrid Figur. Nadat hij er afstudeerde volgde hij verschillende meesterscursussen bij Dietrich Fischer-Dieskau en Aribert Reimann. Hij won verschillende prijzen zoals een eerste prijs op het Bundeswettbewerb Gesang in 1996 alsook een eerste prijs op de Paula Lindberg-Salomon Wedstrijd in 1997. Naast zijn activiteiten als Lied- en operazanger, verwierf Sebastian Noack de laatste jaren vooral naam als concertzanger met dirigenten als Christoph Eschenbach (NDR Sinfonieorchester), Helmut Rilling (Bach-Collegium Stuttgart), Uwe Gronostay (Philharmonischer Chor Berlin), Heinz Hennig (Knabenchor Hannover) en Philippe Herreweghe (Collegium Vocale Gent), met wie hij onlangs de nieuwe versie van Bachs Johannes Passion op cd vastlegde.

Koor

Sopranen

Edwige Cardoen
Goedele Debelder
Cécile Kempenaers
Lut Van de Velde
Dominique Verkinderen
Anne-Kristin Zschunke

Alten

Beat Duddeck
Cécile Pilorger
Martin van der Zeijst
Mieke Wouters

Tenoren

Gerhard Hölzle
Markus Schuck
Warren Trevelyan-Jones
Koen Van Stade

Bassen

Pieter Coene
Christoph Sam
Wilhelm Schwinghammer
Robert van der Vinne

Orkest

Concertmeester

Sirkka-Liisa Kaakinen

Viola I

Michiyo Kondo
Thérèse Kipfer
Andreas Preuss

Hobo

Marcel Ponseele
Taka Kitazato
Ann Vanlancker

Viola II

Adrian Chamorro
Paul Lindenauer
Corrado Masoni
Sebastiaan van Vucht

Fagot

Philippe Miqueu

Blokfluit

Ann Vanlancker
Taka Kitazato

Altviool

Zbigniew Pilch
Hiltrud Hampe
Annette Geiger

Trompet

Guy Ferber
Pascal Geay
René Maze
Rafael Vosseler

Cello

Ageet Zweistra
Harmen Jan Schwitters

Hoorn

Rafael Vosseler
Christiane Vosseler

Contrabas

Myriam Shalinsky

Timpani

Peppie Wiersma

Orgel

Herman Stinders